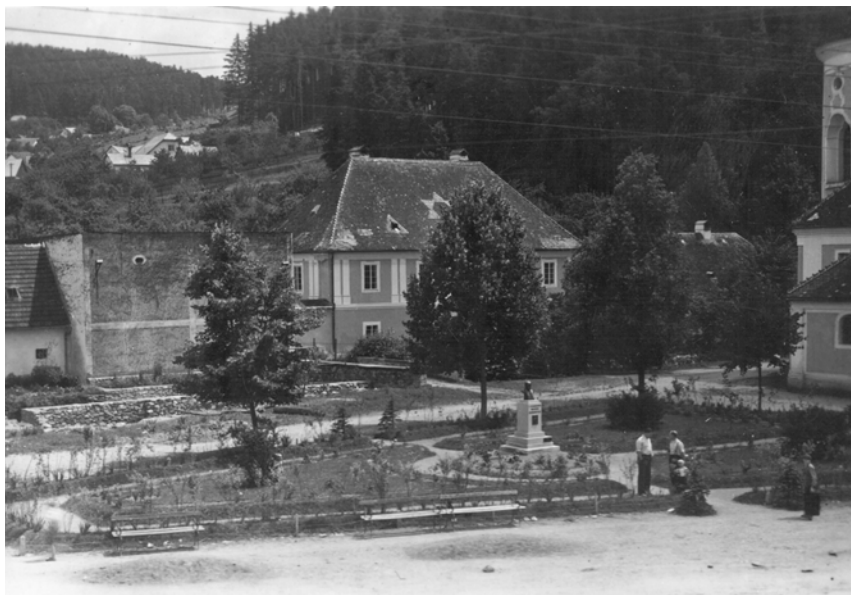

MALÝ SLOUPSKÝ HISTORICKÝ KALENDÁŘ

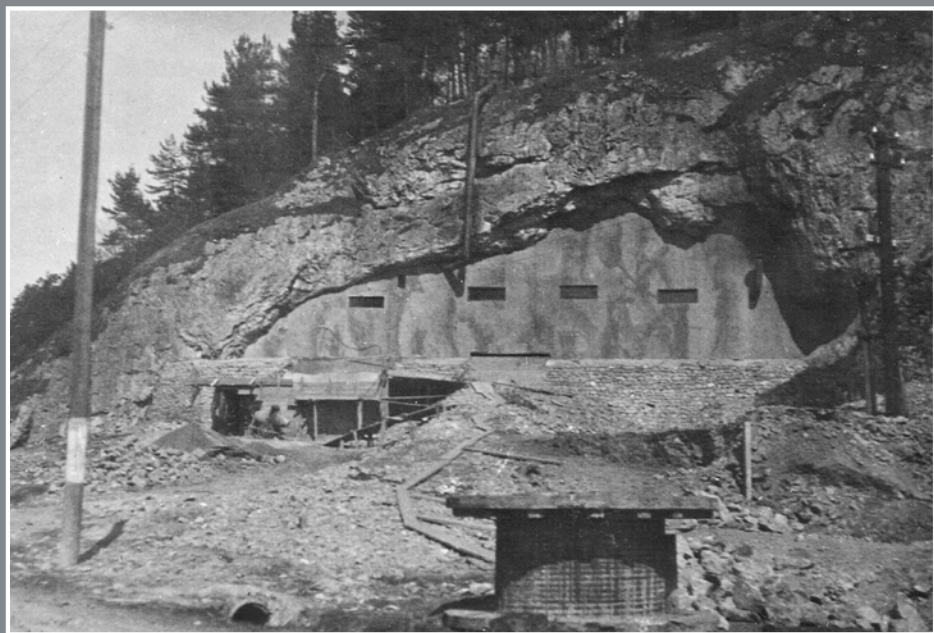

PŘÍLOHA ZPRAVODAJE
HŘEBENÁČ 1/2023

Fotbálek na Lukách 1941

Kůlna na konci II. světové války

Fota na titulní straně: Masarykův růžový sad

Paní Beranová, Fabiánková, Mikulášková

Úvod

Malý sloupský historický kalendář by měl připomínat zásadní události v naší obci a zároveň i ty spíše zajímavé či zábavné. Obsahové možnosti bohužel neumožňují vytvoření rejstříku.

Možná si vzpomenete na nějakou důležitou událost, která zde chybí. Na konec textu jsem proto přidal tabulku, do které si můžete napsat některé vlastní (třeba i rodinné) události nebo doplnit ty, které se staly po roce 2022.

Miloslav Kuběna

1373

První potvrzená zmínka o Sloupu v Zemských deskách olomouckých: „Sulik dr Conicz orphanos de Raycz cum bonis illis quibus habet in Obora Sczlup et Lchotha veram suscipit in coniunccionem quod spolek wlgariter dicitur.“ Sulík z Konice sirotky z Rájce na zboží, které (on) drží v Oboře Sloupu a Lhotě, přijímá na pravý spolek, jemuž se „spolek“ všeobecně říká. Těmi sirotky byli Všebor a Heřman.

1406

V zemských deskách cúdy olomoucké, ve VII. knize Petra z Kravař je následující zápis o naší obci: Jakub z Komorova Matěji z Chrudichrom a jeho dědicům dva lány poplatné ve vsi Sloupě s loukami a jiným vším jejich příslušenstvím, což sám on držel a vlastnil,

prodal do dědičného vlastnictví.

1491

Jakub ze Šárova prodal: „své dědičné vesnice Šešulku (Šošůvku), Slúp, což tu měl a 3 člověky ve Vavřinci paní Johance z Kravař a z Plumlova a k jejím rukoum paní Ludmile z Kunštátu, dceři její, a p. Vratislavovi z Pernštejna za 200 kop bez 13 zlatých.“

1548

Vklad věna Mandaleně Zekl z Ormozdu: „Jan z Pernštejna Mandaleně Zekl z Ormozdu, manželce své, na zámku Plumlově i s městečkem, na městě Prostějově, na městečku Kostelci, na městečku Určicích, na vsi Smržicích, na vsi Držovicích, na vsi Vrahovicích, na vsi Krasicích, na vsi Čechovicích, na vsi Stichovicích, na vsi Myslejovicích, na vsi Žárovicích, na vsi Draha-

nech, na vsi Otiněvsi, na vsi Rostání, na vsi Hartmanicích, na vsi Šošůvce, na vsi Sloupě, na vsi Vavřinicích, na vsi Prostějovičkách, na vsi Kobylničích, na rybnících, na horách, což k tomu zámku náleží a k těm městům a všem svrchupsaným dvaceti čtyři tisíce zlatých, za zlatý počítajíce po třiceti gr. a za 1 gr. po VII den bílých mince obecně berné v tomto markrabství, zapisuji a v desky zemské vkládám ku pravému jejímu věnnému právu. A příjem čím sám se činím se vším statkem svým, kterýž mám aneb ještě jmíti budu.“

1648

V nejstarší dochované matrice narozených pro Sloup je jako první uvedeno narození Joannese dne 26. srpna. Otec Bartoň Dvořák, manželka Maryna.

1667

Podle Lánského rejstříku z tohoto roku byli ve Sloupě tři půllánici, a sice Jan Vellenůj, Bartoň Ševců a Bartoň Rychtář.

1669

Ve Vídni vyšla kniha od Jana Ferdinanda Hertoda s názvem „Podzemní bič Moravy, kterým se zvláštní a podivuhodné věci přírodou v jejím úrodném lůně rozseté, obzvláště podzemní, a oněch účinek smrtící, zajímavě zkoumají a péče léčebná a ochranná také

předkládá“ (přeloženo). V osmnácté kapitole se píše i o našich jeskyních a o „osamělé čtyřhranné skále“ později známé jako Hřebenáč.

1675

Podle rustikálu Lánského rejstříku bylo v květnu ve Sloupě 12 selských usedlostí s téměř 150 měřicemi půdy.

1717

Dne 29. července prodává Lorentz (Vavřinec) Severa sloupský mlýn Jiříku Daňkovi za 520 zlatých. Část zaplatil Daněk ihned, zbytek ve splátkách. Poslední splátku 220 zlatých zaplatil 11. února 1718.

1728

Z Brna od minoritů dovezena Pieta.

1730

Postavena dřevěná kaple a ze mlýna do ní přenesena Pieta.

1747

Naše jeskyně navštívil dvorní fyzik a matematik při dvoře císaře Františka I. Josef Anton Nagel (*1717+1794).

1754

Dne 27. října slavnostně vysvětil nový sloupský kostel olomoucký kardinál Ferdinand Julius z Troyer. Při této příležitosti přenesli Pietu z kaple na hlavní oltář kostela.

1756

Dne 6. července 1756 se konal první pohřeb ve sloupském kostele.

Po požáru zámku v Rájci se hraběnka Karolína přestěhovala do Sloupa.

1758

Protože po vystavení sloupského kostela docházelo do něj mnoho duchovenstva a rostly výdaje s pohoštěním kněží a jiných osob s tím spojených, postoupila zakladatelka chrámu listinou z 25. září sloupským farářům 24 měřic pozemků. Dne 17. listopadu vystavila fundální listinu na 3 650 zlatých. Z ročních příjmů z úroků má být placen kaplan.

Na Hřebenáč nechala hraběnka Karolína postavit sochu (zřejmě z pískovce) svatého Šimona Stylity.

1759

V tomto roce postavena jako dřevěný domek frátrovna, později dostala čp. 3.

Dne 19. 8. zemřela hraběnka Karolína z Rogendorfu (* 1689).

1763

V březnu vykoupil rájecké panství (včetně Sloupa) starohrabě Antonín Salm-Reiferscheid za 360 000 zlatých.

1769

Dvojtřídní škola v čp. 38 byla rozšířena na trojtřídní.

1786

Společně s dalšími šlechtici sestoupil Karel Josef ze Salmu do spodních pater Sloupských jeskyní. Předcházelo tomu zbudování dřevěného schodiště.

V tomto roce byla založena farní kronika.

1789

V tomto roce obdržela obec právo samostatné pečeti (dosud jen společná se Šošůvkou).

1796

Na pokyn starohraběte Huga Františka Salma vyhotovil geodet Karel Süssz první plán Sloupských jeskyní.

1806

Sloup má 315 obyvatel.

1807

Tento rok od svatého Jakuba až do 30. září nepršelo.

1814

Dne 4. listopadu založil farář P. Josef Ignác Zauner Pamětní knihu čili domácí protokol kostela a fary sloupské.

1822

V tomto roce navštěvovalo školu v čp. 38 celkem 125 dětí, z toho 45 ze Sloupa, 42 ze Šošůvky a 38 z Vavřince.

1824

Dne 27. července v 10 hodin dopoledne přišla od Chlumu bouřka a kroupy o velikosti vlašského ořechu. Pokračovala přes Doubravici a Kuničky k nám do Sloupa. Zničila asi polovinu ječmene, žita a hrachu. Lámala i stromy.

1825

Dne 25. září mohli lidé po desáté večer pozorovat kometu, a to až do 13. října.

1828

Dne 3. července bylo ve Sloupě biřmování a biskupská vizitace (biskup P. Václav Štufler). Přišlo i procesí z Doubravice a jejich pan farář věnoval „cukrverk“ a víno. Biřmovaných bylo 1 700.

1830

Od poloviny listopadu 1829 do března 1830 panovala u nás neobvykle tuhá a dlouhá zima. Napadlo i velké množství sněhu. Pak se náhle 15. března oteplilo, koryta potoků se naplnila a navíc se ještě 19. března spustil nebývalý liják, takže nastala velká záplava.

Dne 18. července se mší svatou uskutečnila vzpomínka na sto let od přemístění sloupské Piety do kapličky. Kázání bylo jedno v jazyce německém a druhé v „moravském“.

1836

Zdejší školu navštěvuje 126 dětí (77 hochů a 49 dívek) – ze Sloupa 50 (29+21), ze Šošůvky 39 (23+16) a z Vavřince 37 (25+12).

1845

Ve sloupské farnosti zavedeno skládání slibu zdrženlivosti od požívání lihovin. Před oltářem v našem kostele odříkal kněz přede dvěma svědky slova záslibná. Podle kroniky během dvou následujících let složilo slib 785 farníků.

1846

Vydáno konzistoriální povolení ke svěcení kříže na Stráni.

1848

Dne 5. dubna skončila v Rájeckém panství (tedy i ve Sloupě) robota. V té době byl posledním rychtářem v obci Jan Ševčík zvaný „Kašpárek“ z čp. 21.

1850

Prvním sloupským starostou zvolen podsedník Josef Kučera z čp. 35.

1853

Vyšla kniha „Kytečka ze Sloupa“ od sloupského kaplana Jana Nepomuka Soukopa.

1854

Starostou obce zvolen Jan Ševčík, podsedník z čp. 36.

Provedena velká oprava kostela v rámci stoletého výročí posvěcení.

1855

V tomto roce řádila ve Sloupě i okolí epidemie cholery. U nás jí podlehl čtyři občané: 23. 8. Josef Starcha z čp. 17 (59 let), 5. 9. Alois Zahradník z čp. 53 (1 rok), 9. 9. Marie Anna Hlaváčková z čp. 29 (32 let) a 13. 9. Otýlie Štrajtová z čp. 36 (31 let). Všem dotyčným dal poslední pomazání P. Alois Wolf.

1856

Jindřich Wankel a Antonín Mládek sestavili věrohodný plán Slupských jeskyní.

1861

Čestnými občany Sloupa v říjnu jmenováni František Palacký, František Ladislav Riegr, František Brauner, Claim-Martinic, V. Zelený, František Řezáč, Dr. Alois Pražák, František Skopalík a Dr. Toman, jako horlitelé pro dobro a blaho národa.

1862

Díky několika domům z Příhona, které si obec „přisvojila“ od Šošůvky, povýšen Sloup na městys.

1863

Dne 16. září kolem desáté hodiny dopolední zachvátil na Příhoně požár čtyři domky. Většině pohořelých nezůstalo prakticky nic.

1864

Dne 14. srpna byl u Kůlny vysvěcen prapor pro blanenský čtenářsko-pěvecký spolek Rastislav.

Starostou obce zvolen František Hašoň, podsedník z čp. 34.

1865

Pro školy ve slupské farnosti zakoupil a daroval P. Alois Wolf tři Šemberovy mapy Moravy. Alois Vojtěch Šembera (*1807+1882) mapu vydal v roce 1881. Šlo o mapu na čtyřech listech formátu 80x100 cm, černobílou, kolo-rovanou.

1866

Na následky epidemie cholery zemřeli od 17. 7. do 9. 9. dva vojáci a třicet dva slupských občanů.

Doktor Jakub Podivínský obdržel od císaře vyznamenání, a sice stříbrný záslužný kříž s korunou.

1869

U c. k. Zemského obchodního soudu v Brně byl zapsán do rejstříku pro jednotlivé firmy Johann Nepomuk Langer, „obchodník v rozdílném zboží“. Obchod měl na čp. 2.

Od 1. srpna je ve Sloupě pošta.

V obci první šicí stroj.

Sloup měl 539 obyvatel.

1871

Dne 24. září ve 13:30 hodin se ve Sloupě odbývalo polní kázání Rájeko-Letovické hospodářské jednoty pro rolníky a malostatkáře.

1873

V okolí Sloupa, Šošůvky a Vavřince se odehrálo vojenské cvičení, kterého se zúčastnil i císař František Josef I.

1874

Na svatého Martina začalo silně mrznout a mráz trval až do Velikonoc.

Starostou obce zvolen Karel Veselý, mlynář z čp. 24.

1875

V zimě sice moc sněhu nenapadlo, ale dlouho mrzlo, takže lidem ve sklepech zmrzly brambory.

1876

K 9. 5. měl Sloup 585 obyvatel.

1879

Dne 11. října dokončena nová škola na místě bývalé zemědělské usedlosti čp. 30 a 31 (dnes hotel Stará škola). Náklady dosáhly výše 9 297 zlatých a 58 krejcarů. Dne 9. listopadu odpoledne ji světili.

Václav Sedlák objevil Eliščinu jeskyni.

1880

Sloup měl 57 čísel popisných a 416 obyvatel.

1882

Dne 4. září vyšel z čp. 36 oheň, který postupně zachvátil čtrnáct domů.

1883

Na Květný pátek Sloup zasáhla povodeň.

1884

V srpnu druhý největší požár v nám známé historii Sloupa, který vyšel z čp. 32.

1888

Dne 6. srpna schváleny v Brně stanovy sloupského loterního spolku „Smůla“. Účelem spolku se stalo kupování tuzemských burzovních a všech v mocnářství povolených cizozemských loterních papírů k docílení z nich vyplývajícího společného zisku. Počet zakládajících účastníků stanoven na 45 a základní příspěvek na 5 zlatých. K zakládajícím členům například patřil Jakub Podivínský, Adolf Rabas, Josef Vaňous nebo Moric Jedlička.

1890

V obci první mlátička.

V pátek 3. října v 18 hodin zemřel P. Alois Wolf. Pohřeb za účasti 46 kněží a mnoha lidí se konal 6. října. Začátkem

roku ho císař jmenoval čestným kanovníkem katedrální kapituly v Brně.

Dne 1. listopadu založena ve Sloupě četnická stanice na čp. 1 (později přesunuta do čp. 97).

1891

Dne 28. ledna přišel na sloupskou faru P. Josef Sychra a dne 5. února jedovnickým děkanem ustanoven sloupským farářem.

Zima začátkem roku byla tak silná, že takové nebylo pamětníka. Po ní následovalo chladné a velmi deštivé léto. Skoro celý červenec a srpen přišlo, takže docházelo k zaplavení polí, které uhnily.

Na ustavující valné hromadě Cyrialské jednoty dne 26. dubna zvolen předsedou P. Josef Sychra, místopředsedou nadučitel Jan Necid a jednatelem sloupský kaplan P. Cyril Valla.

1892

V měsíci červnu a červenci byl obnoven zevnějšek kostela. Původní zelenou, už místy opadanou barvu museli seškrábat a nahradila ji barva modrá. Nátěr provedl Jan Škvařil z Drahan za 147 zlatých, a to včetně natření kostelních dveří, mříží v oknech a malé věže (žlutě kostel natřen roku 1928 za 140 000 K).

1893

K 1. lednu pronajata honitba Jeho Jasnosti knížeti pánu za 25 zlatých.

Schváleno vystavit šupnu pro obecní stříkač – vápno od Jakuba Mikuláška ze Šošůvky (10 mír), kamení – každý usedlý 3 fůry pěkného kamení, František Hasoň doveze vodu a písek – léta vody 20 krejcarů + korba písku též 20 krejcarů.

Tento rok byl velice suchý. Od dubna do října přišly pouze asi tři silnější přeháňky, takže byla velká nouze o vodu. Takřka 4 měsíce se dovážela z pramene na potoku Žďárná. Taktéž se nedostávalo píce.

Na šošůvském parcelním čísle 604 vybudován hotel pana Josefa Brouška (Broušek až od roku 1947).

Zakoupena dvoukolová ruční stříkačka (zrekvírována 1942).

1894

Dne 27. 1. udělena pod číslem 1658 licence na živnost hostinskou Ferdinandu Veselému.

V tomto roce zakoupeno v obci první kolo.

Knihkupectví Jana Kubína v Boskovicích vydalo „Praktický deník pro farní úřady“, který sestavil sloupský farář P. Josef Sychra.

V září byl vysvěcen prapor zdejší Cyrilské jednoty.

Dne 11. listopadu byla podána žádost na c. k. Moravské místodržitelství o založení hasičů ve Sloupě, přiložen též návrh stanov.

V prosinci založen Sbor dobrovolných hasičů ve Sloupě. Prvním předsedou zvolen František Hlaváček, velitelem Alois Kučera, jednatelem Karel Sieber. Na začátku měl sbor 31 členů.

Obecní rozpočet se dostal do dluhu 850 zlatých, a to za nákup hasičské stříkačky (450 zlatých), vystavění umrlčí komory (200 zlatých) a vystavěním šupny na stříkačku (200 zlatých).

1895

Dne 17. června uděloval biskup František Sal. Bauer ve Sloupě biřmování 288 farníkům.

1896

Ve sloupských hostincích a nálevnách začalo platit vykonávací nařízení, podle kterého se z každého spotřebovaného hektolitrů piva musí zaplatit poplatek 1 zlatý a z každého hektolitrů kořalky 2 zlaté. Vybrané poplatky sloužily k uhrazení obecních potřeb. Dne 22. května volil obecní výbor „dva prohlížitele v hostincích a kvelbách piva a kořalky, skrze poplatek“. Jednohlasně zvolili radního Františka Hlaváčka a výbora Františka Jedličky.

Zastupitelstvo jednohlasně odsouhlasilo vybírat při každé zábavě vstupné 5 až 10 korun na potřeby pro dobrovolný sbor hasičů.

V tomto roce vlastnil dům čp. 8 obchodník Josef Fabiánek. Šlo o takzvané smíšené zboží. Mimo manželky zde bydlely dvě jejich děti a služka. Jeho manželka se jmenovala Marie a pocházela z Boskovic, kde byl její otec Maximilián Keršner jirchářem neboli bělokožešníkem. Ti vydělávali kůže pomocí roztoku kamence. Po něm měl v čp. 8 obchod Josef Vaňous. Mnozí z nás si tento dům pamatujeme až jako mateřskou školu.

Od 8. do 15. března se u nás uskutečnily tzv. svaté misie, které vyvrcholily vztyčením nového misijního kříže. Slavnosti se zúčastnilo kolem 6 000 věřících.

1897

Od 1. ledna jmenován MUDr. Heřman Langer panským a hutním lékařem ve Sloupě.

V dubnu pořízeno nové železné zábradlí k hlavnímu oltáři, které zhotovil místní zámečník za 160 zlatých. V květnu opravil Antonín Mölzer z Kutné Hory varhany za 1 052 zlatých. Na opravě pracovali tři dělníci 26 dnů a varhanář Mölzer 14 dnů.

Dne 17. prosince vypracován soupis

platů ve zdejší škole (výběr): nadučitel Jan Necid (*1. srpna 1845) si tehdy vydělal 1 330 zlatých, definitivní učitelka Marie Mazalová dostala 780 zlatých a pomocný učitel Václav Richter 330 zlatých.

1898

U kostela postaven nový kamenný kříž za 327 zlatých (dnes je na severní straně před kaplí).

Vlivem odchodu mladých členů sboru dobrovolných hasičů poklesl počet členů sboru na 24, z toho bylo 17 dělníků a 7 rolníků a živnostníků. Do konce roku zasahovali u šesti požárů.

Dne 2. prosince slavil císař František Josef I. 50. výročí panování. Při této příležitosti vyznamenal mnoho známých osobností. Mezi nimi i sloupského starostu Františka Kučeru, a to stříbrným křížem s korunou.

1899

Dne 3. září uspořádal SDH výlet do Kůlny, kde hrála sborová hudba, předneseny byly kuplety, žertovná pošta a tombola. Také se tančilo a zpět se hasiči s doprovodem vraceli jako lampionový průvod do hostince Roberta Kaly.

1900

Od 1. ledna nastoupil jako noční hlídač řeznický pomocník Josef Jedlička. Za noční hlídání od 22:00 do 02:00 a

za čistění a rozžihání dvou lamp dostal 144 korun.

Dne 14. února na zasedání zastupitelstva usneseno, že na počest 50. narozenin T. G. Masaryka postaví obec chudobinec a izolační místnost.

Při velké vodě dne 8. dubna 1900 dosáhla voda u Hřebenáče výšky 466 metrů nad mořem.

V tomto roce působí ve Sloupě okresový kroužek Jubilejní jednoty lidumilů na Moravě. Jeho úkolem bylo mimo jiné i: „záchrana mládeže opuštěné a zpuštěné i osob dospělých mravně hybnoucích“. Od 13. prosince 1900 do 19. září 1901 měl okrsek pět schůzí, a to dvě ve Sloupě (za účasti devatenácti členů shodně na obou schůzích) a po jedné v Ostrově, Lipovci a v Petrovicih. Při zahajovací schůzi se přihlásili učitelé devíti škol, takže kroužek měl 20 členů spolkových a dva nečleny.

V prosinci jmenovali čestným občanem Sloupa Dr. Martina Kříže, notáře ze Ždánic a jeskynního badatele, za zásluhy o zvelebení jeskyní.

Sloup měl 467 obyvatel.

1901

Prvním čestným členem místního sboru dobrovolných hasičů se stal poštovník a obchodník Josef Nečas.

Dne 25. 2. odsouhlasil obecní výbor

odprodat Janu Kniesovi asi 120 čtverečních sáhů (4 koruny za sáh) obecního pozemku na stavbu budovy, ve které umístí své sbírky archeologické.

1902

Klub českých turistů pořídil „omnibus“, jenž denně od 15. května zajišťoval dopravu výletníků z nádraží v Rájci do Sloupa.

Dne 6. dubna založena v hostinci Ferdinanda Veselého základní organizace Českého svazu včelařů pro Sloup a jeho okolí. První valnou hromadu měli v hotelu pana Břouška dne 6. července, kde četli stanovy, vybírali přihlášky a příspěvky. Prvního září se pak u Aloise Kučery uskutečnila schůze, na které se hovořilo o zazimování včel a pan Jan Meluzín (čp. 15) zazimování předvedl ve svém včelíně.

Dne 29. června se rozešel loterijní spolek Smůla. V té době byl jejím předsedou Josef Nečas a k dalším ve vedení patřil Engelbert Faber, František Svoboda, Jan Necid a Josef Klimecký.

Finanční podpora nejen SDH jde nyní (mimo dotací) z obecního účtu. Dříve to bývalo jiné. V roce 1902 se o to postarali hostinští Ferdinand Veselý, Jan Ševčík a František Skoták (42 K), MUDr. Heřman Langer (10 K), Adolf Fein (10K), rolník Josef Ševčík 2K a obchodník František Hudec taktéž 2 K.

V říjnu nechali manželé Robert a Františka Kalovi postavit nový železný kříž při silnici do Němčic, a to na místě bývalého dřevěného. Náklady vyšly na 500 K. Posvětil ho P. Josef Sychra dne 19. října.

MUDr. Heřman Langer předložil výpis z účtu Sloupských jeskyní za období od 1. 10. 1901 do 30. 10. 1902, ze kterého vyplývá čistý výnos 2 003,44 K, z čeho se do spořitelny uložilo 1 502,47 K, slupské obci vyplaceno 300 K, doktoru Absolonovi 200 K.

1903

Dne 1. ledna jmenování Jan Necid a P. Josef Sychra čestnými občany Sloupa.

V neděli 18. ledna o třech hodinách odpoledne volili v místnostech pana Ferdinanda Veselého čp. 2 vedení místního sboru dobrovolných hasičů. Za předsedu zvolen MUDr. Heřman Langer, za místopředsedu František Hasoň, za náčelníka Ferdinand Veselý, za prvního podnáčelníka František Sieber, za druhého podnáčelníka Jan Ševčík, za jednatele Petr Čáslavský, za pokladníka Josef Ondroušek.

Dne 6. 3. odsouhlaseno postavení dřevěné pumpy na Příhoně. O postavení se postará první radní Josef Nečas.

Za porodní bábu jmenována Cecílie

Procházková za roční plat 12 korun.

V obci první automobil.

Dne 24. srpna se u skal uskutečnilo první veřejné cvičení Dělnických tělocvičných jednot československých.

Dne 2. prosince zapsán u c. k. Zemského soudu v Brně Spořitelní a záložnický spolek ve Sloupě.

1904

Vedení obce: hostinský Ferdinand Veselý (starosta), poštmistr Josef Nečas (první radní), pokrývač Josef Ševčík (druhý radní) a členové obecního výboru - podsedník Jozef Ondroušek, podsedník František Jedlička, hostinský Jan Ševčík, perníkář František Sieber, lesní správce Engelbert Faber, obvodní lékař MUDr. Heřman Langer a nadučitel Jan Necid.

Obecní zastupitelstvo zadalo firmě První moravská továrna na vodovody a pumpy Antonín Kunz v Hranicích na Moravě stavbu obecního vodovodu v ceně 24 000 K.

KČT uzavřel s obcí dohodu o pronájmu jeskyní.

František Fabiánek zahájil výrobu hudebních nástrojů.

První koupaliště ve Sloupě (sypané, na Lukách) mělo rozměry 6x4 metry.

Naše obec zařazena na „Výkaz

nakažlivých nemocí zvířecích“, neboť se zde vyskytovala červenka vepřů. Naštěstí už odeznělá.

1905

V červenci postaven na Stráni nový dubový kříž, a to na místě starého, již sešlého. Krucifix na něj byl z vyřazeného starého kříže, který stával u silnice na Němčice (viz 1902). Náklad 100 K, který zahrnoval i nové pozlacení krucifixu, uhradila jistá Barbora Jelínková z Brna. Posvětil jej P. Josef Sychra dne 8. září. Další obnova kříže se uskutečnila v roce 1925.

1906

Dne 1. ledna umírá jeden z nejvýraznějších skalních duchů, havíř a cestář Václav Sedlák.

Sloupská obec nabývá výměry 116 ha a tím také nabývá právo na samostatnou obecní honitbu.

Josef Břoušek objevil krápník Svícen.

Zastupitelstvo obce rozhodlo, že každý domácí obchodník může mít na Květný pátek jen 2 boudy (dosud mohl mít tři).

Na jaře navštívil naši obec světoznámý cestovatel Enrique Stanko Vráz. Hovořil velmi dobře deseti jazyky a vlastnil obchody s balatou, která se používala na obal podmořských kabelů.

Po poradě s četnickou stanicí od-

souhlasilo sloupské zastupitelstvo „Povolení ke konání oslav prvního máje pro lid obecný ze Sloupa a okolí“.

V neděli 17. června se ve Sloupě konalo veřejné cvičení hasičského sboru při XXI. sjezdu 4. hasičské župy.

Dne 8. července otevřeno krasové muzeum Jana Kniese v čp. 76.

K 1. říjnu ustanoven učitelem ve Sloupě Josef Peka (působil zde více jak 28 roků).

V říjnu byla opravena a zrestaurována kostelní kazatelna. Tuto práci provedl za 220 korun Jan Fábl z Prostějova.

1907

V dubnu povolilo obecní zastupitelstvo postavit panu Dieterovi, malíři ze Sloupa, dřevěnou boudu k fotografování pod obecní zahrádkou (u jeskyní).

1908

V neděli 11. října založili ve Sloupě odbor Národní jednoty pro jihozápadní Moravu. Předsedou zvolen starosta Ferdinand Veselý, jednatelem učitel Josef Peka, pokladníkem MUDr. Heřman Langer, členy výboru se stali nadučitel Jan Knies a rolník Ferdinand Hlaváček. Náhradníky obuvník František Rudolf a hostinský Jan Ševčík. Revizory účtů P. Jakub Zelníček a hostinský František Skoták.

1909

V sobotu 6. března vylosovali za hlavního porotce Zemského trestního soudu v Brně Františka Hudce z čp. 32.

Dne 30. března se potok Luha rozvodnil tak, že zaplavil vše kolem jeskyní až k silnici. Dokonce vyšla pohlednice, která tuhle povodeň připomíná.

Dne 11. května obdržel od obce Alois Podivínský povolení k postavení budky u jeskyní na prodej pohlednic za roční pronájem 1 korunu.

MUDr. Heřmanu Langerovi vychází v Moravské orlici inzerát, v němž prodává černoželezitě, pětileté, 162 cm vysoké koně, do tahu i do kočáru.

Od 1. do 8. srpna se v Blansku konala Zemská výstava včelařská, na které vystavoval i sloupský spolek. Po konci výstavy obdrželi od Zemského včelařského spolku moravského diplom a uznání.

1910

O Velikonocích se při rozžhánání svící kolem Božího hrobu vzňaly draperie, které poškodily obraz sv. Anny (opraven 1912 za 400 K Josefem Linhartem).

V tomto roce postavil Karel Jakub Hasoň budovu, které se později říkalo „Lidokov“ (slévárna přistavěna roku 1946).

1911

Dne 26. února se obecní výbor usnesl, aby byl ustanoven husák. Každý majetník hus byl povinný dát pást své husy husákovi nebo zaplatit poplatek, tak jako by je vyháněl na obecní pozemek.

Obecní rozpočet pro tento rok schválilo obecní zastupitelstvo až 7. března 1911, a to ve výši 2 217,66 K.

Obecní zastupitelstvo na svém zasedání dne 18. března schválilo podání žádosti na Ministerstvo veřejných prací o subvenci na otevření chodby, která by spojovala Eliščinu jeskyni s chodbou U řezaného kamene. Tím se umožní návštěva jeskyní i za vysokého stavu vody.

Při příležitosti odchodu do důchodu obdržela učitelka 1. třídy Marie Mazalová uznání Zemské školní rady za její horlivé a úspěšné působení ve škole.

V kostele opravena křížová cesta akademickým malířem Josefem Karlem Linhartem, rodákem z Ústí nad Orlicí (1871-1933) a pozlaccovačem Antonínem Střížem. Opravená křížová cesta posvěcena 9. dubna.

V srpnu nechali manželé Karel a Marie Hasoňovi postavit za cenu 700 K nový kříž u památné lípy naproti Hřebenáci.

Začátkem prosince se do Sloupa

(údajně ze Šošůvky) dostala spála, na kterou u nás onemocnělo 9 dětí (v Šošůvce 15), což vedlo k tomu, že MUDr. Heřman Langer nařídil na neurčito uzavřít základní školu.

1912

Dne 26. června zřízena u nás nová telefonní síť státního telefonu a také telegrafní stanice. Mezi prvními zájemci o telefon byli samozřejmě majitelé firem a živností. Pro zajímavost některá tehdejší telefonní čísla: Richard Nippert tel. č. 3, Karel J. Hasoň tel. č. 4, Josef Kučera tel. č. 6 a hotel Kovařík tel. č. 17.

Vyšel „Průvodce Moravským Krasem“ od Karla Absolona, ve kterém se mimo jiné dočtete, že: „Hostince ve Sloupu jsou vedle kostela: Veselý (26 pokojů, 46 loží, též letní byty od 24 kor. výše), hostinec Skoták (3 pokoje, 6 loží), zvláště idylicky v lesích položen jest takzvaný hotel Šošůvský „u krápníkové jeskyně“ 10 minut od městyse na konci údolí (hoteliér Břoušek, 5 pokojů, 16 loží, noclehárny, letní byty).“

Dne 21. října obecní zastupitelstvo odsouhlasilo, aby se pro obec zakoupily psí známky a majitelům psů se rozprodaly.

1913

V listopadu instaloval Karel Hasoň ze Sloupa elektrické osvětlení v kostele a na faře, a to nákladem 1 400 K.

1914

Dne 1. ledna začala u nás fungovat ombometrická stanice III. řádu, kterou zařídil Centrální hydrografický úřad ve Vídni. Zaznamenávala například teplotu, tlak vzduchu, průtok potoků Žďámá a Luha.

Nejvyšší vstupné do Eliščiny jeskyně činilo 70 haléřů a do Starých skal 30 haléřů.

1915

Od tohoto roku bydleli nejen ve Sloupě italští vystěhovalci, a to 51 osob. Měli velké potíže s místním klimatem.

1916

V květnu se na místní škole pořádala sbírka ve prospěch ponorky U 12. Ta dne 8. srpna 1915 najela na minu a explodovala. V posádce byli i 4 Češi.

1917

Zrekvírovány tři zvony: Svatý Josef (váha 685 kg, průměr 107 cm, odhadní cena 2 740 korun), Svatý Jiří (váha 310 kg, průměr 82 cm, odhadní cena 1 240 korun) a zvonek bez nápisu (váha 10 kg, průměr 26 cm, odhadní cena 40 korun).

1918

I. světová válka, z pohledu obce Sloup: počet povoláných mužů od roku 1914 do roku 1918 – 88; z to-

hoto počtu padlo svobodných mužů – 5; padlo ženatých mužů – 5; počet nezvěstných mužů celkem – 5; počet sirotků – 21.

1919

V neděli 16. února ustanovena Tělocvičná jednota Sokol Sloup.

Sloupským starostou zvolen Leopold Černý z čp. 82.

Čestným občanem Sloupa jmenován Jan Knies, a to za zásluhy jak školní, tak i obecné a jakožto badatel v Moravském krasu.

1920

V pátek 2. července v 16 hodin přišla silná bouře s krupobitím, která lámala stromy a zničila úrodu.

1922

U cihelny zřízeno mrchoviště ze staré školní vazby.

Nadstavba ZŠ dokončena 9. září za cenu 323 482 K.

1923

Při Tříkrálové sbírce dne 6. ledna se ve Sloupě vybralo 100 K (v Němčicích 12 K 12 h).

Dne 14. 6. podala jednota Orla žádost o udělení licence na kino, a to buď kočovné, nebo s pevným stanovištěm (schváleno).

Dne 26. srpna 1923 naše jeskyně ozářilo 223 žárovek. Osvětlení provedla firma Bartelmus, Donát a spol.

1924

Otevřena druhá třída Živnostenské pokračovací školy.

V tomto roce opraveny nákladem 20 550 Kč věže kostela. Do věže uložen pamětní list s popisem oprav. Levá část kaplanky přebudována na Orlovnu a na schůze Omladiny, Svazu katolických žen a dívek, valné hromady záložny a loutkové divadlo.

Ve Sloupě se uskutečnil sjezd 50. župy hasičské.

1925

Nákladem 8 676 Kč rozšířen místní hřbitov. Vzniknul tím dluh v záložně ve výši 5 684 Kč.

Po převzetí akciovou společností spojeny Sloupské a Šošůvské jeskyně v jeden celek.

Dne 4. října posvěcen nový oltářní kříž v kapli Nejsvětějšího Vykupitele.

1926

Dne 26. ledna byl na poradní schůzi v Prostějově přijat projekt na železniční dráhu z Brna do Prostějova přes Sloup.

Dne 5. března provedeny volby do školní rady.

V pondělí 17. května byl z krámků

kolem kostela vybírán poplatek 1,20 Kč/m².

Dne 10. června přišla tak velká voda, že zaplavila silnici pod Sloupem do výšky jednoho metru a voda na dně Macochy dosáhla 10 metrů nad normál hladiny spodního jezírka.

V říjnu obecní zastupitelstvo odsouhlasilo zakoupení pendreku pro obecního strážníka na obranu při konání jeho služby.

1927

V tomto roce byl zřízen pro sloupského varhaníka bezplatný byt z polovice frátrovny na jižní straně, což vyžadovalo náklad za zednickou práci mistru Aloisi Bezroukovi 4 094 Kč, za tesařskou práci mistru Janu Svěrákovi 1 071 Kč.

1928

Provedena generální oprava kostela nákladem 143 672 Kč. Z výdajů: zednické práce stavitele Slámy 63 536 Kč, klempířské práce Rudolfa Keprta 15 208 Kč, oprava věžních hodin od Jana Antla 2 733 Kč, za barvy 1 530, pro natěračce Josefa Zatloukala 5 400 Kč, za inzerci v novinách 222 Kč, oprava varhan, které byly poškozeny při zednické práci 765 Kč.

Dva nové zvony (jako náhrada za odebrané v roce 1917) byly pořízeny dílem z darů farníků, dílem sbírkami v kostele, dílem z darů dobrodinců, a

to za 42 223,70 Kč. Posvětil je arcikněž Pavel Navrátil z Hodonína dne 4. srpna 1928. Přítomno 10 kněží a zástupce knížecího patrona, Miroslav Karel Belcredi z Líšně. Kazatelem byl P. Josef Radolecký z Únanova u Znojma.

1931

Firma Brey požádala o kolaudaci polostabilního benzinového čerpadla značky ROCCO, které bylo postaveno během roku 1930 a jehož postavení schválil Okresní úřad v Boskovicích 3. května 1930. Stanice stála na křižovatce u čp. 1, 2 a 36. Správcem ustanoven pan Ondroušek.

1932

Ve Sloupě se konaly obecní volby. Starostou se stal Josef Břoušek, stolařský mistr z čp. 12, člen strany ŽOS a náměstkem (místostarostou) národní socialista Antonín Meluzín.

Obec Sloup uzavřela dne 8. listopadu nájemní smlouvu s Janem Nedomou na pozemek 66 metrů čtverečních „Na potokách“ za cenu 2 Kč za metr čtvereční. Nedomovi zde měli svůj vagon v nouzové kolonii.

1933

Při Tříkrálové sbírce dne 6. 1. se ve Sloupě vybralo 158 K.

1934

Dne 8. ledna začala v obci stravovací

akce pro chudé a nezaměstnané – u pana Jedličky polévka za 50 haléřů.

Začátkem června ustanoven SK Sloup. Ustanovení sportovního klubu se zúčastnilo 40 občanů. Za předsedu zvolen Fein, do výboru Bekr, Raudenský, Jandek, Procházka, Pala, Kučera a Kunnert.

V úterý 26. června 1934 byla naměřena teplota 32 °C. U Šošůvky došlo k silné průtrži mračen. V jejím důsledku došlo k velkému průtoku vody z Přího-na, který sebou unášel ploty a dříví. Byli alarmováni místní hasiči, kteří odklízeli následky do pozdních nočních hodin. Zatopeny byly hlavně domy rolnice Meluzínové čp. 6 a dělníka Hlaváčka. Obecní zastupitelé začali uvažovat o vybudování kanalizace.

1935

Dne 18. dubna zemřel v 72. roce svého života sloupský farář P. František Geduš. Pohřeb se konal 20. dubna a 24. slouženo od 7 hodin Requiem.

Výsledky sloupských parlamentních voleb: Lidovci – 121 hlas, Národní socialisté – 107 hlasů, Sociální demokracie – 56 hlasů. Strana agrární – 4 hlasy, Komunisté – 4 hlasy, Fašisté – 1 hlas.

Naproti hotelu Břoušek vybudoval SK Sloup fotbalové hřiště, které oplotil. Majiteli pozemku (Alois Břoušek) platil roční nájemné 500 Kč.

1936

V sobotu 25. ledna se v sále Františka Hlaváčka konal od 19 hodin Legionářský ples. Vstupné jednotné – 4,80 Kč.

Výpůjčka 92 000 Kč původně určená na stavbu nového krasového muzea má být využita na opravu vodovodu.

Ve škole bylo očkováno 63 dětí proti záškrtu.

Do školy chodí 68 dětí ze Sloupa a 103 ze Šošůvky.

V listopadu byla zakoupena aparatura k ozvučení orelského kina v hostinci pana Kučery.

Dne 27. 12. se zastupitelstvo zabývalo žádostí firmy Baťa, která měla zájem zakoupit pozemky na náměstí u kostela (dnešní park), kde hodlala postavit vlastní dům. Zastupitelstvo žádost zamítlo. Firma nakonec otevřela svůj obchod v čp. 32.

1937

V sále hostince pana Jana Štrajta se dne 10. ledna konal ples Okresního sdružení katolické omladiny na Blanensku. Začátek stanoven na 18 hodin, hudba smyčcová ze Suchdola, vstupné pán 4 Kč, dáma 3 Kč a ženatý pár 5 Kč. Následoval ples Jednoty čsl. Orla ve Sloupě, a to v neděli 24. ledna v sále pana Hlaváčka (hudba ze

Suchdola). Poněkud jiný ráz měl zřejmě II. všedělnický ples socialistické strany ve Sloupě, konaný taktéž v místnosti u Hlaváčků dne 6. února. Vstupné stejné jako u prvního plesu, zde se však doporučovalo přijít v pracovním úboru.

Dne 11. července místní Okrašlovací spolek slavnostně otevřel „Masarykův háj“ (někdy zvaný „Růžový sad“) na náměstí, věnovaný prezidentu k jeho 87. narozeninám. Hlavním iniciátorem se stal jednatel spolku František Novotný.

1938

Dne 25. ledna se kolem 22. hodiny večerní objevila na severozápadě polární záře v podobě červených mraků, takže si místní mysleli, že v tu stranu zuří nějaký velký požár. Záře byla čím dál tím větší, ohnivě červené pruhy se přebarvily do tmavočervena a později do fialova. Pak záře začala slábnout. Celé vesmírné divadlo trvalo skoro dvě hodiny.

Dne 1. června sepsala obec nájemní smlouvu s Michalem Kulbídou ze Šošůvky. Pronajímá mu obecní pozemek za stávající školní zahradou vedle školního hřiště za roční nájemné 300 K, splatných vždy pololetně předem, a to na dobu pěti let. Provozoval zde cementářskou živnost a o mnoho let později je budova jím postavená nazývána „Jedovou chýší“ a slouží k občerstvení při hokejových zápasech na ledě u skal.

Do kostela pořízeno nové elektrické osvětlení za 3 000 Kč, které instaloval Alois Kučera ze Sloupa.

Jedna z největších záplav přišla do Sloupa ve čtvrtek 1. září roku 1938, kdy po deštích z konce srpna déšť ještě zesílil a voda protrhla hráz rybníka Suchý. Katastrofální následky popisuje v obecní kronice tehdejší kronikář František Pala. Ohrožena byla myslivna, voda se valila kolem černého křížku do žlebu. Odnesla sebou úrodu z polí, ploty, lávky a v silnici vymlela jámy až 2 metry hluboké. Voda se hnala i z Příhona. Nejkritičtější byla situace kolem 23. hodiny večerní. Do ohrožení se dostal domek u Ševčíků (čp. 21), zaplaven byl dvůr mlýna vodou z Luk. Ještě druhý den stála voda na starém školním hřišti a tekla po zahradě kolem myslivny.

1940

Dne 1. ledna uzavřela obec Sloup nájemní smlouvu s Janem Musilem na pozemek „Na potokách“ určený ke stavbě rodinného domku. Nájemné je stanoveno paušálem 50 K ročně na dobu 6 let.

1941

Historie sloupského organizovaného hokeje začala v roce 1941, kdy se ustanovilo takzvané Sdružení mladých.

1942

Sloupský stolař Karel Musil zhotovil za 5 000 K 50 stoliček na sezení do kostela. Josef Zatloukal vymaloval vnitřek chrámu až po římsy (6 000 K), olejem napustil všechny dveře (900 K) a opravil hodiny (400 K).

1944

Přeměněna jeskyně Kůlna na německou válečnou továrnu.

Za záhadných okolností zmizel a později se našel symbol našich jeskyní Svícen.

1945

Dne 25. ledna popravilo oběšením gestapo na sloupském náměstí dva ukrajinské partyzány.

Ustavující schůze místní KSČ se konala dne 9. června od 20 hodin v hotelu Františka Kučery, a to za účasti 34 soudruhů (od roku 1946 se scházeli v čp. 2 u Kovaříků).

Dne 26. srpna se konalo veřejné cvičení sloupského Sokola na hřišti u skal.

Dne 7. listopadu započala ve dvou místnostech v čp. 8 výuka mateřské školy.

Dne 12. prosince oznamuje dopisem staronový starosta Orla P. Eduard Pufberger Okresnímu národnímu výboru v Boskovicích obnovení činnosti sloupského Orla.

1946

Začátek roku byl ve znamení plesů. První maškarní ples v osvobozené republice (takto to hlásá pozvánka) pořádala Československá strana sociálně demokratická ve Sloupě dne 26. ledna v hotelu pana Kučery. Vstupné činilo 20 Kčs a v prodejně Baťa byly k mání zdarma legitimace na masky. Ráz plesu měl být jako „v zeleném háji“. Na stejném místě následoval ples sloupského Orla, konaný 3. února. Hudba pana Nečase z Jedovnic. Třetím v pořadí se stal ples rázu hasičského, který se konal 9. února na stejném místě, tedy u pana Kučery. Hudba z Němčic, požadován občanský oděv nebo stejnokroj. Závěrečný ples, tentokrát v restauraci Kovařík uspořádala místní KSČ 16. února od 19 hodin. Hrála hudba z Němčic.

Od tohoto roku působí ve Sloupě smíšený pěvecký sbor.

Ve mlýně byly dvě třídy obecné školy.

V tomto roce byla vybudována kanalizace na Příhoně.

Dne 19. července povolil Okresní úřad v Boskovicích stavbu stájí a garáže u čp. 82 (Oldřich Černý). Stavbu provedl Ratislav z Jedovnic, cihly dodal Huráb z Boskovic, železo Hanák z Boskovic, cement a krytina byly volně v prodeji.

Dne 23. listopadu se ve vyzdobeném sále u Kovaříků konala slavnostní plenární schůze místní organizace KSČ k oslavám 50. narozenin Klementa Gottwalda. V zápise se mimo jiné uvádí: „Jako doklad lásky naší organizace uvedl soudruh Kučera, že jsme zaslali částku 350 Kčs na kulturní fond Klementa Gottwalda a soudruzi odpracovali 74 hodin na kanalizaci.“.

1947

Cukrář Vojtěch Procházka dostal povolení ke stavebním úpravám: výklad, přenesení dílny, vybourání přičky, překlenutí potoka. Stavbu prováděl Švančara z Krásenska.

Brigádou místních Orlů byly zbourány trosky bývalé frátrovny.

Tento rok bylo veliké sucho. Na Nesselově se sklízelo tolik, kolik se zasel a kvalita zrna byla špatná. Pšenice 6q z ha, žito 4 – 5q, oves 5q, brambory 25 – 30q. Byly případy, kdy se z jedné měřice sklídilo jen 16 košů brambor. Řepa uvadla na poli.

1948

Na naučné stezce je zastávka s lavičkami u Propásky. Tak velká nebyla vždy. K jejímu propadení a prohloubení došlo pravděpodobně vlivem vysoké spodní vody 8. února 1948.

Brigádnický a zdarma se rozšiřoval hřbitov, upravovala se cesta na Bu-

koviny, včetně vybudování dřevěného mostu. Vybudovalo se parkoviště u jeskyní a místní rozhlas za cenu 76 425 Kčs. Na tyto akce přispěli občané částkou 46 000 Kčs.

1949

Dokončila se kanalizace v horní části Příhona a na náměstí.

Vybudovala se polovina železobetonového mostu u čp. 40, včetně opěrných zdí a výkopu nového řečiště.

1950

Rozšíření a dobudování silnice Sloup – hotel Broušek, výstavba druhé poloviny mostu u čp. 40 a přestavba lesní správy na MNV (čp. 1).

1951

Dobudování a asfaltování vozovky v průtahu obce i k hotelu Broušek.

Dne 12. listopadu zahájena rekonstrukce domu čp. 8. Do 9. listopadu 1952 mateřská škola přemístěna do čp. 24.

1952

Práce na vodojemu v délce 530 metrů započaly 8. června a voda tekla novým potrubím 28. června.

Budovala se mateřská škola a zdravotní středisko.

V obci založen Výbor žen. Měl 8 členek.

V obci založen Zdeňkem Palou Svazarm. Mimo něj jmenujme alespoň některé další předsedy: Josef Beran, Jiří Pekárek, Miloslav Kuběna, Miroslav Nečas, Josef Ondra, Oldřich Machač a Josef Fiala.

1953

Neformálně ustanoven SOZ, později Sbor pro občanské záležitosti. První předsedkyní zvolena Miroslava Dvořáková.

Od 13. dubna do 23. května úspěšně absolvovala požární kurz strojnicko-řidičský Růžena Kuběnová z čp. 43, takže pak jezdila k požárům i na cvičení s Horchem (jezdil s ním také Josef Kučera z čp. 39).

1954

Ve funkci předsedy MNV skončil Josef Svoboda a na jeho místo nastoupil František Dvořák.

Za faráře instalován 1. srpna Prokop Bohuslav Opěla po Rudolfu Dvořákově.

1955

Dne 17. ledna se přes Sloup a okolí přehnala silná vichřice, která způsobila velké škody, zejména v lesích. Rozsáhlé polomy pomáhali lesníkům, odklízet i brigádníci. Vichřice vylomila na kostele jedno okno a kousek římsy.

V roce 1955 činil celoroční úhrn srážek ve Sloupě 659,3 mm. Nejméně

srážek spadlo v listopadu – 7,1 mm, nejvíce v prosinci – 128,8 mm.

1956

Knihovnicí se stává učitelka Anna Ševčíková. Knihovna byla v budově MNV a fond čítal 1 439 titulů.

Ve funkci předsedy MNV skončil František Dvořák a na jeho místo nastoupil Jiří Fiala.

Dne 10. června zemřel učitel František Pala. Pohřeb se konal žehem 15. června v brněnském krematoriu. Byl obecním kronikářem, správcem místního vodovodu, sokolským pracovníkem, ochotnickým hercem a režisérem, připravoval zimní hokejové hřiště, byl výborným šachistou, hudebníkem a zpěvákem.

V roce 1956 činil celoroční úhm srážek ve Sloupě 533 mm. Nejméně srážek spadlo v listopadu – 13,9 mm, nejvíce v dubnu – 108,5 mm.

1957

V červenci roku 1957 se v Ostravě – Vítkovicích konalo celostátní kolo pěvecké soutěže STM (Soutěž tvořivosti mládeže), do kterého se probíjoval i mužský pěvecký sbor ČSM ze Sloupa. Na cestu si museli vypůjčit 2 000 Kčs. Pod vedením Jaroslava Zemana dosáhli obrovského úspěchu, neboť v kategorii starších zvítězili a následovalo natáčení v Československém rozhlasu.

Svazarm má 60 členů. Družstvo ve střelbě z malorážky získalo stříbrný putovní pohár OV Svazarmu.

Započalo se s přestavbou dosavadního obchodu s potravinami pana Hudce na čp. 32. Akci financovala Jednota Boskovice ve výši 300 000 Kčs.

V období od července 1956 do prosince 1957 se zaznamenávala intenzita vodních pramenů. Takzvaný Kuncův pramen dodával do vodovodu 0,1 až 0,25 l/s, pramen K. J. Hasoně (z roku 1922) dodával 1,6 až 2,1 l/s.

1958

Na provozovně Lidokovu ve Sloupě pracovalo 53 zaměstnanců. V tomto roce postaveno sociální zařízení, provedena generální oprava budov, rozšířena slévárna a dílny nákladem téměř 1 mil. Kčs.

Od roku 1958 do roku 1968 měly Sloupsko-šošůvské jeskyně pozměněný název, a to pouze na Sloupské jeskyně. V době před konáním XI. sjezdu KSČ (1958) probíhala připomínková kampaň, ve které pracovníci Moravského krasu podali návrh na tuto změnu. Jako důvod byl uváděn fakt, že vchod do jeskyní a starost o návštěvníky je záležitostí ryze obce Sloupu. Dalším uváděným důvodem byl pro cizince údajně těžko vyslovitelný dlouhý název, který vyslovovali „zmotaně“.

1959

Ve funkci předsedy hasičů byl Josef Paděra z čp. 73. Náčelníkem pak Milošlav Bouda z čp. 147.

Od 1. 1. převzal MNV květinářství pana Jana Doležela do rozpočtových provozoven obce. Byl sepsán soupis základních prostředků, ve kterém jsou mimo jiné i: 2 skleníky s ústředním topením, 2 skleníky z oken bez topení, 154 pařeništních oken, 160 sadbových truhlíků, 3 650 květináčů, 3 kbelíky plechové, 2 rýče, tiskárna, 2 kolíky sázecí, 2 kolečka plechová, 34 metrů vodovodní roury, 400 kusů cibule mečíků, 250 primulí, 500 asparagusů, 300 pelargoníí, 500 hlíz pelargoníí, 50 q koksu, 15 q uhlí, 10 balíčků rašeliny, 11 kg drátu...

V dubnu byla u školy postavena v hrubém zdivu školní dílna. Dostavěna byla v červenci, a to na školním dvoře. Šířka dílny byla 3 metry, délka 12 metrů. Byly do ní umístěny pracovní stoly a veškeré nářadí, které do té doby bylo v učebně školy. Náklady na výstavbu dílny činily 35 000 Kč.

V květnu vyšlo první číslo obecního zpravodaje Hřebenáč.

Dne 6. června se uskutečnilo první vítání nových občánků ve Sloupě.

Dne 16. srpna se na Žďárné hrálo fotbalové utkání, které bylo prezentová-

no jako „Setkání dvou generací“. Muži v sezóně 1959/1960 hráli takzvanou IV. třídu a skončili na 9. místě z deseti účastníků. Dorost hrál III. třídu a skončil na druhém místě, taktéž z deseti účastníků. Družstvo žáků nehrálo.

Dne 14. září uspořádal Sokol Sloup, na oslavu 40. výročí založení, veřejné cvičení u skal. Při této příležitosti bylo zástupcům MNV předáno čestné uznání 1. stupně za rozvoj tělovýchovy ve Sloupě a za hmotnou podporu.

V sezóně 1958/59 měl sloupský hokej čtyři družstva.

1960

Předseda MNV – Fiala Jiří, tajemník MNV – Zemanová Věra.

Dne 7. února došlo ke sloučení JZD Sloup a JZD Šošůvka.

Počátkem roku dostala škola z ČKD Blansko darem soustruh na obrábění železa v hodnotě 8 200 Kčs. Byl umístěn do dílny u školy.

V červnu vyměnili manželé Musilovi (jako pracovníci OSP – Okresního stavebního podniku) 12 000 křidlic na budově školy. S jejich nošením pomáhali i starší žáci.

Sloupské holičství a kadeřnictví p. Lišky vykázalo za tržby od obyvatelstva 28 000 Kčs, holičství Jandek vykázalo tržby 21 100 Kčs, krejčovství Jande-

ková – 47 500 Kčs, květinářství – 52 100 Kčs.

1961

Dne 1. července 1961 ve Sloupě založili Český svaz chovatelů.

Ve školním roce 1961/1962 byl po odchodu Vladislava Ševčíka ustanoven ředitelem školy Zeman Jaroslav. Jeho zástupcem byl Soldán Alois. Žáků celkem 308, z toho 128 ze Sloupa, 40 ze Šošůvky, 26 z Vavřince, 13 z Veselice, 11 ze Suchdola, 34 z Petrovic, 25 ze Žďáru a 31 z Němčic. Počet tříd – 11, počet učeben – 6 + jedna učebna na MNV.

V prosinci byla dokončena výstavba hasičské zbrojnice vedle fary.

Bohuslav Jedlička ustanoven předsedou TJ Sokol Sloup (podruhé v roce 1966).

V tomto roce se ve sloupském kině uskutečnilo 147 promítání. Tržby činily celkem 25 147 Kčs.

Sloup měl 676 obyvatel.

1962

Počet zaměstnanců pod MNV Sloup: 18. Celková výměra zemědělské půdy v obci: 124 ha, z toho JZD 115 ha. Délka silnic ve správě MNV: 11 km. Počet mostů: 6, + 1 lávka. Délka rozhlasového vedení: 0,7 km, délka sítě veřejného osvětlení udržované MNV:

1,7 km. Počet obytných domů v přímé správě národního výboru: 4.

V březnu v ZŠ beseda s pěvcem Vojtěchem Zouharem. V dubnu zakoupil MNV Sloup pro školní stravování novou ledničku. V květnu pokračoval v Boskovicích výcvik neplavců. Od září byl počet žáků 301, z toho 77 na 1. - 5. stupni a 224 na 6. - 9. stupni. Tříd bylo 11 a jedna na MNV. V nevytápěné ředitelně, situované v přízemí, byla v květnu průměrná teplota 11 °C, v červnu a červenci 13 °C. ZŠ měla patronátní smlouvu s JZD Žďár. Pionýrská organizace čítala 8 oddílů a jiskry 2 oddíly, což reprezentovalo 206 pionýrů a 29 jisker.

V masně byl v červnu vyvěšen seznam občanů, kteří „nepochopili“ a nešli okopávat řepu nebo na kravín.

Na sloupskou poštovní automatizovanou telefonní ústřednu bylo připojeno 100 osob. Sloužila pro celou ekonomickou oblast, a to včetně Holštejna, Molenburka a Kuniček.

1963

Předseda MNV Jaroslav Ondra, tajemník MNV Josef Paděra (od června Jiří Pekárek), administrativní pracovnice Marie Havelková.

Mnozí si jistě pamatují na řeznictví v domě čp. 138 v Rájecké ulici, kde pracoval řezník Pernica ze Šošůvky. Dne

18. června roku 1963 odeslala Jednota Boskovice na MNV Sloup žádost o stanovení nájemného v tomto znění:

„Žádáme Vás tímto zdvořile o stanovení výše nájemného z místností pronajatých Jednotě LSD Blansko se sídlem v Boskovicích nacházejících se v domě čp. 138, vlastník pronajímaných místností Jan a Jarmila Štrajtovi ve Sloupě.

Výměry pronajímaných místností: prodejna 18,90 m², předchladírna 3,30 m², chladírna 5,40 m² a spoluužívání chodby. Uvedené místnosti používá Jednota pro provoz prodejny výsekmasa.

V tomto roce se začalo s výstavbou 20 chat na Žďárně za fotbalovým hřištěm.

MNV se staral o sečení trávy a sklizeň sena na Lukách, a to na výměře cca 40 ha. Dělo se tak pomocí asi čtyřiceti sekáčů. Velel tomu František Nejezchleb.

Na budově MNV vyměněna okna a provedena nová fasáda.

1964

Tradiční masopustní průvod obcí pořádala 9. února sloupská TJ a o den později pak taneční zábavu na ukončení masopustu.

Po delší pauze začal pod vedením

Bohuše Jedličky znovu vycházet Hřebenáč nákladem 150 kusů a byl doručován do bytů spolu s programem kina za 2 Kč ročního předplatného.

Dne 9. května se ve Sloupě uskutečnil „Běh vítězství“.

Zahájena výstavba koupaliště na Žďárně.

1965

V tomto roce se stal Jaroslav Zeman dirigentem pěveckého sboru Rastislav. Tuto funkci zastával do roku 1974.

Dne 9. května se konalo slavnostní pojmenování náměstí a ulic. Následoval „Běh kolem Hřebenáče“, který byl zpětně pojmenován jako „Běh Moravským krasem“. V tomto roce měla trať 3 000 m a zvítězil Josef Kratochvíl ze Sokola Sloup (10:54,0 min.). Na třetím místě se umístil Alois Kuchař ze stejného oddílu (11:21,0 min.).

Dne 31. května se uskutečnil cyklistický závod „Sloupský triangel“.

Dne 30. července (v 7 hodin ráno) našel Vilém Gebauer (preparátor) v Kůlně na nivelační hloubce 212 cm část lidské horní čelisti neandrtálce se čtyřmi zuby.

Dne 29. září roku 1965 napsala Snaha Brno, Lidická 52, žádost na MNV Sloup, ve které mimo jiné píše: „Vzhledem k tomu, že ku dni 1. 10. 1965

jsme převzali od Okresního průmyslového podniku v Blansku opravnou obuví a sběru punčoch na čp. 38, žádáme Vás o vystavení rozhodnutí MNV o přidělení uvedené provozovny.“

Odpověď byla odeslána 15. 10. 1965: „...MNV ve Sloupě přiděluje pro provoz Lidového obuvnického družstva Snaha, Brno, Lidická 52 dvě místnosti v domě čp. 38 – přízemí, jejichž vlastníkem je Buřtová Anežka, bytem Vysočany – Housko čp. 255“.

1966

Hokejisté vyhráli svoji skupinu oblastního přeboru, ale vzhledem k finančním potížím do divize nepostoupili.

Předsedou oddílu kopané zvolen Josef Svoboda.

Sloup měl 698 obyvatel.

Buduje se první osmnácti bytový dům.

1967

Druhým sloupským dirigentem (po Jaroslavu Zemanovi) se tento rok stal František Hlaváček. Působil zde do roku 1975.

Od dubna poskytoval MNV našim občanům službu v podobě odvozu zboží a materiálu sklopným motorovým vozidlem „Multicar“ o nosnosti 1,8 tuny.

Rada MNV vyslovila uznání a podě-

kování Josefu Kašpárkovi, Anně Hlaváčkové, Antonínu Hasoňovi, Janu Ševčíkovi, manželům Šumberovým a Kučerovým za bezplatné poskytnutí pozemků na výstavbu celého areálu místního koupaliště.

1968

Stavební bytové družstvo při MNV dokončilo koncem listopadu stavbu prvního bytového domu a druhý byl pod střechou.

1969

MNV Sloup obdržel v červnu roku 1969 oznámení: „Výnosem ministerstva průmyslu České socialistické republiky ze dne 7. 5. 1969 byla provedena změna zřizovací listiny našeho národního podniku v tom smyslu, že byl změněn název podniku z dřívějšího Závody S. K. Neumanna, výroba stuh a prýmků, n. p. Krnov na nový název GROKO – národní podnik Krnov, provozovna Sloup, a to s platností od 1. 6. 1969. Uspořádání a výrobní program národního podniku se nemění. V souvislosti se změnou názvu našeho podniku změnil se i název našeho závodu na nový název GROKO, národní podnik Krnov, závod 5 Tišnov, provozovna Sloup“. V dokumentu je opravdu psáno „České socialistické republiky“. My sloupští ten starý název podniku známe spíše pod označením „Konopa“. Tato provozovna byla umístěna do kaplanky čp. 4.

1970

V neděli 14. června se na hokejovém hřišti u skal konaly Pěvecké slavnosti Sloup 1970. Program: 13:30 koncert dechové hudby na náměstí; 14:00 slavnostní odhalení památníku Dr. Jindřicha Wankla; 14:15 pochod průvodu na hokejové hřiště; 14:30 zahájení pěveckých slavností. Účinkovaly pěvecké sbory ZK ČKD Blansko, SKP Letovice, SKP Boskovice, Velké Opatovice, Brno – Královo Pole a dechový orchestr OKS Blansko. Vstupné 8 Kčs, občerstvení ve Slovácké boudě.

Svaz tělesně postižených Sloup-Šošůvka původně nesl název Svaz invalidů. Byl založen v roce 1970 a zpočátku sdružoval následující obce: Sloup, Šošůvku, Holštýn, Ostrov, Vysočany, Lipovec, Petrovice, Žďár, Suchdol, Veselici a Vavřinec.

Ve středu 15. července našel v Kůlně student KD v nivelační hloubce 370 cm pravou část temenní kosti neandertálců.

Sloup měl 751 obyvatel.

1971

V sezóně 1970/71 se nejlepším střelcem okresu stal Zdeněk Kučera. Muži v Okresním přeboru skončili třetí.

1973

Základní organizace invalidů se v

tomto roce umístila v okresní soutěži na druhém místě. Pro tento rok: „...si dala závazek sebrat (neberte to do slova) 30q železného šrotu, 100 kusů králíčních kožek, 150 lékovek a získat 5 nových členů.“.

Zahájena výstavba kulturního domu a nákupního střediska.

1974

Naši hokejisté vítězí krajského přeboru.

Postavena centrální kotelna vedle hřbitova.

Výroba zboží v místním Lidokovu dosáhla částky 5 760 000 Kčs. Odlitků se zde vyrobilo téměř 400 tun, čímž se zde zrodil jeden národní rekord, a to největší produkce odlitků na jeden metr čtvereční výrobních ploch.

1975

V tomto roce začala s vedením džezgymnastiky MUDr. Hana Kuchařová. Ženy se scházely 1x týdně a 3x také nacvičovaly spartakiádní vystoupení.

Dne 9. 5. slavnostně otevřen kulturní dům.

Při 11. ročníku Běhu Moravským krasem se poprvé běžela nová trať navržená Zdeňkem Tomáškem v délce 12,2 km, a to ze Sloupa na Macochu a zpět. Trať absolvovalo 40 běžců, mezi nimiž byli i tři borci ze Sokola Sloup:

Andrej Dzuba (49:28 min – celkově 24. místo), Jiří Vondál (54:28 – 33. místo) a Alois Kuchař (1:03:22 – 40. místo).

1976

Dnem 16. ledna došlo ke sloučení obcí Sloup a Šošůvka. Předsedou byl zvolen Jiří Pekárek ze Sloupa a tajemníkem František Vybíhal ze Šošůvky.

Knihovna se přestěhovala z hasičské zbrojnice do průchodu u nákupního střediska.

V pátek 30. července ukončen po šestnácti letech výzkum jeskyně Kůlna.

Dne 18. 9. otevřeno nákupní středisko Jednoty.

Zahájena výstavba nové čerpací stanice pod Neselovem.

V prosinci asanován dům čp. 38 (Rájecká dříve Panská ulice).

1977

Na Neselově vybudován v listopadu televizní převaděč.

1978

Dne 28. ledna vzniklo Myslivecké sdružení Sloup – Blansko pod Závodním klubem ČKD Blansko. Neslo název MS Hřebenáč. Od 1. 4. mělo 45 členů a obhospodařovalo honební plochu 2 600 ha. Předsedou se stal František Dvořák, jednatelem František Havelka.

1979

Zahájeny výkopové práce pro novou budovu ZŠ.

1982

Od tohoto roku nabízí rekreační středisko Čermák ubytování.

Dne 28. srpna slavnostně otevřena nová ZŠ. V tomto roce se novým ředitelem stal Miroslav Kutil z Němčic (do roku 1990).

1983

Filiálka České spořitelny v naší obci byla od 1. 7. 1983.

1984

Sloup měl 925 obyvatel.

1985

Koncem roku měl Sloup 907 obyvatel.

1986

V dubnu roku 1986 řešila rada MNV Sloup možnost převést objekt staré školy Moravskému muzeu.

Na zasedání 25. listopadu rozhodla Rada spádové obce Sloup o jmenování Jana Klimeše kronikářem obce.

Předsedou obce zvolen Ing. Josef Raudenský.

Na hokejovém hřišti brigádnicky zbudovali nové osvětlení a mantinely, které

se už nemusely na začátku zimy složit a uschovat.

Koncem roku byl Jihomoravským vodovodům a kanalizacím Brno odprodán nefunkční hřbitov (spodní voda) pro stavbu rekreačního objektu (dnes rozpadající se „zámeček“ v Brusné).

Na konci roku měl Sloup 922 obyvatel.

1987

V lednu byl pozemek v Brusné číslo 617/1, na kterém byl postaven a zrušen nový hřbitov prodán Jihomoravským vodárnám a kanalizacím. Výstavbu hřbitova schválili v létě 1971.

Dokončeno veřejné tábořiště TJ Sokol Sloup. Stavbu vedl Rudolf Vašíček. Vytvořené tábořiště mělo hodnotu 98 000 Kčs. Dne 20. 6. byl zahájen provoz.

Dne 7. srpna otevřeli dokončenou správní budovu JZD Družba ve Sloupě. Hodnota díla činila 8,5 mil. Kčs.

Ve druhé polovině října asanován dům čp. 6 a zkolaudována šestá bytovka čp. 219.

Dne 4. listopadu se začalo s výstavbou přístavby hasičské zbrojnice.

Místní ZO včelařů měla 80 členů ve Sloupě a deseti dalších okolních obcí a 460 včelstev.

V listopadu měl Svazarm 65 platících členů, předseda Jiří Hebelka, místopředseda Josef Beran.

V tomto roce dokončena nadstavba domu čp. 111.

1988

Dne 16. října roku 1988 byly do severní věže sloupského kostela vyzvednuty dva nové zvony – Cyril a Metoděj (váha 7,5q) a Svatý Václav (váha 4q). Dodala je zvanařská firma z Halenkovy u Vsetína a náklady dosáhly částky 400 000 Kčs.

Sloup měl ke konci roku 953 obyvatel.

1989

Koncem března ukončila svoji funkci jako matrikářka paní Jiřina Kuchařová. Po ní se této práce ujala Zdenka Klimešová.

Dne 17. dubna začala rekonstrukce Bufetu (čp. 2), a to jak fasáda venku, tak i vnitřní prostory. Šlo tenkrát o majetek boskovické Jednoty.

Na králíčí mor uhynulo v obci přes 200 králíků.

Dne 3. června ukončena rekonstrukce hasičské zbrojnice.

Miloš Kopecký bavil návštěvníky kulturního domu 15. září. Původně mělo jít o pořad „Slavné monology“, ale pro

hlasovou indispozici šlo nakonec jen o besedu s obecnstvem.

Dne 24. září vystavoval svoje obrazy krajinek Karel Páč.

1990

Dne 6. 3. zvolen za předsedu MNV Ing. Josef Mikulášek a 11. 12. zvolen starostou.

Čestným občanem Sloupa jmenován dne 13. května Zbyšek Nečas, letec, příslušník RAF, a to za odvahu a statečnost v boji proti fašismu.

V srpnu rozhodlo mimořádné plenární zasedání na základě výsledků průzkumu o rozdělení spádové obce Sloup. Ve Sloupě se z 649 voličů vyjádřilo 457 pro osamostatnění (Petrovice: z 309 voličů pro osamostatnění 196, Šošůvka: ze 487 voličů pro osamostatnění 399).

1991

Sloup měl 931 obyvatel.

1992

Dne 19. července hořela paseka na „Čubrhně“, což je kopec k Šošůvce nad Lukama.

Počasí koncem roku takřka předpově. Dne 21. prosince náledí, 23. silně mrzlo a 26. teplota -17 °C.

1993

Ve středu 6. ledna začalo odpoledne

pršet, z čehož vzniklo náledí, které se zhoršilo následující den. V neděli 28. března sněhová vánice a závěje.

1994

Položena kanalizace přes Wanklovo náměstí.

Za faráře instalován P. František Kozár po P. Vladimíru Kotounovi.

Dne 17. června zemřela po pádu z Hřebenáče Kateřina Kyslingová.

V úterý 2. srpna přišlo krupobití, které zničilo velkou část úrody.

Výtečná letní houbová sezóna. Dne 17. srpna jsem s otcem našel 94 hřibů.

V říjnu vstoupila naše obec do obchodní společnosti Punkva Region.

V pondělí 24. října v kostele oslavy 240. výročí vysvěcení.

Dne 5. listopadu bavil v KD naše seniore Jaroslav Štercl (73 návštěvníků).

Sloup je plně plynofikován.

Sloup měl 944 obyvatel.

1995

Dne 26. března se ve sloupském kostele uskutečnil koncert pěveckého sboru Rastislav. Program: Josef Hayden – Velkopáteční oratorium a Sedm slov Vykupitelových.

Dne 11. dubna se zasedání zastupitelstva uskutečnilo ve vinárně KD.

Dne 1. května vystoupila v sále KD dechová hudba Moravanka. Vstupné činilo 30 Kč.

Dne 26. září schválilo obecní zastupitelstvo statut základní školy jako samostatného právního subjektu.

Začala stavba budovy Telecomu vedle čp. 1.

1996

K 1. 1. získala základní škola plnou právní subjektivitu a začala samostatně hospodařit. V červnu pak na škole proběhla Okresní olympiáda žactva.

Dne 8. 5. byla při veřejné audienci na náměstí Svatého Petra v Římě přijata delegace sloupských poutníků, v jejichž čele byl farář P. František Kozár. Papež Jan Pavel II. přitom posvětil nově pozlacené korunky ze slupské Piety. Korunovace v kostele pak proběhla 15. 9. a vedl ji tehdejší papežský nuncius arcibiskup Giovanni Coppa.

Ve fotbalové sezóně 1995/1996 skončili naši v okresním přeboru na 13. místě.

Dne 30. 9. zahájila firma Stavos Boskovice stavbu provozního objektu před jeskyněmi.

V říjnovém zpravodaji Hřebenáč vyšlo přivítání MUDr. Strakové, jako nové lékařky pro dospělé.

V prosinci schválil podvýbor pro he-

raldiku Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR návrhy obecního znaku a praporu naší obce.

Po rekonstrukci byl znovu otevřen hotel Broušek. Konala se zde i Silvestrovská zábava.

1997

Dne 31. ledna převzali zástupci obce od předsedy Parlamentu ČR dekret, opravňující užívat heraldickou komisí schválené symboly obce – znak a prapor.

V hokejové sezóně 1996/1997 sloupští hokejisté zvítězili v Okresním přeboru Blanenska.

Dne 7. července v 19:30 letního času byl vyhlášen III. stupeň povodňové aktivity. Nejkritičtější byla noc ze 7. na 8. července. Zaplaveno bylo několik domácností nacházejících se v blízkosti vodních toků (čp. 21, 22, 23, 24, 29, 59, 93). Svoje obydlí v kritické noci ze 7. 7. na 8. 7. opustila pouze paní Marie Kalová bytem Sloup čp. 101, kterou místní povodňová komise raději přemístila do jiného bytu. Celková škoda na majetku obecním, soukromém a firemním byla více jak 1 400 000 Kč. Největší náklady si vyžádala rekonstrukce mostu za hřbitovem, přes který se vjíždělo do areálu Jednoty. Rekonstrukci prováděla firma Vapis s.r.o. Blansko, která také odklízela v obci a okolí naplavené bahno.

Od tohoto roku máme v obci tři památné lípy. Nejstarší stojí naproti skále Hřebenáč a její stáří se odhaduje na asi 270 let (v roce 2004 změřili její výšku – 22 metrů). Další dvě vysadili pravděpodobně kolem roku 1830 na hřbitově Salmů.

V tomto roce mělo Zemědělské družstvo Sloup 401 členů. Na schůzi 5. prosince, za přítomnosti 282 členů, odsouhlasili zrušení družstva s likvidací. Předcházela tomu schůze 18. dubna, na které byly schváleny změny stanov a členská schůze vzala na vědomí založení akciové společnosti Zemspol a.s.

1998

V tomto roce opravila restaurátorka Michaela Mrázková pískovcové portály a barokní sochy nákladem 265 000 Kč.

Dne 27. 11. vydáno kolaudační rozhodnutí ke vstupnímu areálu u jeskyní (již 28. 11. 1997 vydal stavební úřad povolení k předčasnému užívání části stavby).

V tomto roce ukončily Zdenka Klimešová a Jitka Lepková svoji matrikářskou práci a nahradily je Ludmila Mynaříková a Radka Sedláková (Nejezchlebová). Zároveň kvůli zdravotním problémům ukončil svoji kronikářskou práci Jan Klimeš.

1999

Dne 20. 4. nabylo právní moci územní rozhodnutí na stavbu obytného souboru v sídlišti Sloup-jih.

Florbalisté FBK Atlas Sloup skončili v sezóně 1998/99 na čtvrtém místě v tabulce moravské divize 3. ligy.

Dne 16. 7. vydáno kolaudační rozhodnutí na naučnou stezku u jeskyní (stavební povolení uděleno 22. 10. 1998).

Dne 6. 8. hořelo v jižní věži kostela.

Staronovou dominantou našeho náměstí se 30. srpna tohoto roku stala socha svatého Jana Nepomuckého. Dne 6. září kolem ní instaloval František Syka z Němčic ohrádku. Slavnostního svěcení se ujal tehdejší papežský nuncius Mons. Coppa dne 12. září při druhé sloupské pouti.

V prosinci se v místním kině uskutečnilo promítání 4 filmů. Cena vstupenky 29 Kč.

2000

Vyhláška číslo 1/99 Správy chráněné krajinné oblasti Moravský kras, která nabyla účinnosti 1. 2. 2000 ustanovuje další přírodní rezervaci v Moravském krasu, a to přírodní rezervaci „Sloupsko-šošůvské jeskyně“. Nová přírodní rezervace se rozkládá na 7,8 ha a zahrnuje skalnatý svah

nad vstupem do jeskyní včetně Hřebenáče a dalších skalních útvarů, ke kterým patří také jeskyně Kůlna. Smyslem tohoto vyhlášení je ochrana věcí na povrchu, ale především podzemí, protože Sloupsko-šošůvské jeskyně jsou mimo jiné největším přirozeným zimovištěm netopýrů.

Dne 22. března rozhodla obecní rada o podání přihlášky do soutěže „Vesnice roku“, kterou jsme nakonec vyhráli.

Našemu „A“ týmu šachistů se v ročníku 1999/2000 dařilo a po zásluze svoji soutěž (7 účastníků) vyhrál.

Dne 7. června schválilo obecní zastupitelstvo udělení čestného občanství Mons. Giovannimu Coppovi.

Do začátku letní rekreační sezóny opravila firma Vapis místní koupaliště.

Na výpadových silnicích k Němčicím, Blansku a u jeskyní byly 15. 11. instalovány informační tabule s nápisem – Vítá Vás obec Sloup vesnice roku 2000. U Šošůvky, vzhledem k úzké krajnici, nebyla tato cedule umístěna. Náklady byly vyčísleny na 24 000 Kč.

Sbor dobrovolných hasičů měl koncem roku 55 řádných členek a členů a jednoho čestného člena. Žen bylo 9 a mužů 46. Věkový průměr u mužů byl 47 let, u žen 49,5 roku.

2001

Ve čtvrtek 1. února byl otevřen hotel Stará škola.

Před jamí poutí umístěna do výklenku ve fasádě místní hasičské zbrojnice socha svatého Floriána od akademického sochaře Romana Wenzela z Vavřince-Suchdola. Posvěcena byla při zářijové pouti opatem strahovského kláštera Michalem Pojezdným.

V čp. 1 vybudováno informační stře-disko.

V tomto roce vyšla kniha Sloup v Moravském krasu autorů Jana Klimeše, Miloslava Kuběny a Ing. Josefa Miku-láška. Vydal ji OÚ Sloup.

Asanace posledního ze čtyř nouzových domků začala v sobotu 16. června v režii místního sboru dobrovolných hasičů. Bývalý domek manželů Musilových byl rozebrán a spálen.

Dne 29. srpna byla skryvkou zeminy zahájena výstavba nové MŠ.

První sobotu v srpnu vznikla nová místní tradice s názvem „Den sloup-ského piva“.

Tržba v kempu Relaxa včetně fakturace představovala částku 330 089 Kč. Celkem se v kempu ubytovalo 5 073 hostů. Již tradičně jich nejvíce přijelo z ČR (3 763) a z Nizozemí (578), počet zaznamenaných zemí byl 16.

2002

Hokejisté v rámci Okresního přeboru blanenska ročník 2001/2002 obsadili z 11 týmů 7. místo. Tři utkání se hrála na hřišti u skal.

V sedmi dnech (od 30. 6. do 6. 7.) absolvovali účastníci 11. ročníku nejtěžšího běžeckého etapového závodu Moravský ultramaraton, pořádaného na území České republiky, celkem 301 km, což představuje denní dávku 43 km. Start všech etap byl v 15 hodin a cíl vždy u sloupské ZŠ. První etapa se jmenovala Sloupská a čtvrtá Zdeňkova (na památku zdejšího běžce Zdeňka Tomáška).

Dne 30. srpna byla slavnostně otevřena nová mateřská škola. Dne 2. září do ní nastoupilo 28 dětí. Ředitelka Hana Hebelková, učitelka Alena Vičarová a školnice Dagmar Broušková.

Fotbalisté hráli IV. třídu okresní soutěže a z 6 týmů skončili na 4. místě, když kvůli rekonstrukci hřiště a kabin hráli všechna utkání na hřištích soupeřů.

Od tohoto roku máme ve Sloupě bezdrátový internet.

2003

V sezóně 2002/2003 se naši hokejisté stali vítězi B skupiny okresního přeboru. Ve skupině bylo celkem 5 mužstev - Sloup, Kunštát, Horní Poříčí, Klepačov a Adamov.

Na státní svátek 8. května vysílalo rádio Brno (106,5 FM) tři hodiny z areálu u sloupských jeskyní (1400 – 1700). U mikrofonu se postupně vystřídala Marie Jedličková (vedoucí Sloupsko-šošůvských jeskyní), RNDr. Petr Zajíček (hovořil o sklíčkách používaných pro kontrolu pohybu skal), Ing. Josef Mikulášek (starosta obce), RNDr. Valoch (hovořil o svých výzkumech v jeskyni Kůlna) a Miloslav Kuběna (kronikář obce). Dle vyjádření pracovníků rádia poslouchalo tuto relaci asi 200 000 posluchačů, takže to jistě přispělo k propagaci naší obce.

Tento rok se dá nazvat povodňovým. Zasáhly nás dvě záplavy, a to 13. května první a 26. května druhá.

V hotelu Stará škola si v neděli 25. května připomněli členové Sboru pro občanské záležitosti 50. výročí vzniku této organizace ve Sloupě. „Začínali jsme ve třech rozesíláním blahopřání jubilantům k jejich narozeninám“, vzpomínala první předsedkyně paní Miroslava Dvořáková.

V sobotu 16. srpna bylo po rekonstrukci slavnostně otevřeno nové fotbalové hřiště.

Na podzim byla uzavřena prodejna obuvi v Rájecké ulici čp. 92.

V pátek 17. října začaly České radiotelekomunikace s montáží nového

televizního a telefonního převaděče na Neselově. V pátek 24. října byla montáž stožáru ukončena a následně bylo třeba stožár natřít a zabudovat anténní prvky. Původní převaděč byl odstraněn 9. prosince.

V roce 2003 navštívilo Sloupsko-šošůvské jeskyně 40 962 návštěvníků.

2004

V únoru započala výstavba atletického areálu u ZŠ (slavnostně otevřen 20. června).

Od 7. dubna začala oprava silnice k Němčicím.

Dne 31. května se konalo konkurzní řízení na funkci ředitele základní školy. Vítězem se stal dosavadní ředitel ZŠ v Bořitově Mgr. Pavel Dočekal.

Neděle 27. 6. byla pro sloupské fotbalisty slavnostní. Oddíl kopané slavil 70. výročí založení. V areálu fotbalového hřiště začaly oslavy v 13:00 hod, a to za účasti starosty obce Ing. Josefa Mikuláška, předsedy okresního výkonného výboru Jaroslava Kříže, předsedy okresního fotbalového svazu Petra Mistra a sekretáře okresního výboru ČSTV Ferdinanda Zouhara. Za dlouholetou práci pro místní fotbal převzali ocenění Josef Dobiášek, Mgr. Jan Tůma, Zdeněk Kučera, František Vašíček a MVDr. Vladimír Suchý. Z rukou Petra Mistra

putoval pohár za vítězství v IV. třídě do rukou současných hráčů.

Dne 21. srpna se uskutečnilo druhé setkání Klubů vojenské historie spojená se svěcením nového praporu Moravské hotovosti (replika praporu z roku 1809). Kmotrou praporu se stala Marie Salm-Reifferscheidt, potomek rodu Salmů.

2005

Od 1. ledna oficiálně ukončilo svoji činnost zdejší zahradnictví pana Doležela a Marie Sedlákové. Na začátku léta rozebrali fóliovníky, skleníky až 10. září.

V dubnu byl rozšířen kemp Relaxa.

V neděli 26. června kolem 17. hodiny odpolední, výstřelem z historického děla, začal slavnostní průvod účastníků Olympiády dětí a mládeže Sloup 2005. Této již tradiční akce se zúčastnilo kolem tisícovky sportovců z druhého stupně všech dvaceti šesti základních škol okresu Blansko a také partnerské školy z Podomí a z Brna.

K 1. srpnu odešel ze Sloupa kaplan František Putna a k 1. září pak farář P. František Kozár, který se však vzhledem k jeho nemoci odstěhoval z fary až 10. září. Na jeho místo nastoupil a již v průběhu srpna sloužil mše P. Karel Chylík.

2006

Na hokejovém hřišti se uskutečnil první Karneval na ledě.

Na školní rok 2005/2006 bylo do naší mateřské školy zapsáno 23 dětí. Z učitelek odešla do starobního důchodu paní učitelka Alena Vičarová v Boskovic, která v MŠ ve Sloupě pracovala 34 let.

V pátek 15. 9. vlivem silného nárazového větru spadl jeden z topolů naproti bývalému zahradnictví pana Doležela a zpřetrhal elektrické vedení. Z bezpečnostních důvodů byly poté 3. listopadu pokáceny další topoly, takže se otevřel zcela nový pohled na Stráž.

V září, říjnu a listopadu byly zrekonstruovány tři mosty. Jeden na Žďárné za fotbalovým hřištěm (Ekostavby Brno) a dva u hokejového hřiště z důvodu zvětšení průtokového profilu.

Myslivecké sdružení Hřebenáč – Honební společenstvo Petrovice, sídlo Sloup mělo 22 členů, z toho 9 ze Sloupa.

2007

Od 23. ledna je Sloup znovu městem.

V hokejové sezóně 2006/2007 startovali naši hokejisté v „B“ skupině Okresního přeboru. Abnormálně teplá zima znemožnila pořízení přírodního ledu u skal.

Prodejem stavebních míst započala výstavba domů Sloup-sever za šestou bytovkou.

2008

Na přelomu března a dubna byla v průchodu mezi prodejny Jednoty COOP a soukromou prodejnou Duha položena nová zámková dlažba.

Pro větší soukromí byla v kostele zbudována samostatná zvědní místnost. Poprvé se zde zpovídalo v pondělí 18. 8. Náklady dosáhly výše 197 000 Kč.

Dne 15. září převzal dodavatel stavby rybníka „U druhého mostu“ firma Silnice Brno staveniště.

Spolu s dokončením úpravy budovy bývalé kotelny pokračovaly i práce na rozšíření hřbitova. Vybudoval se nový chodník a vstup, který osadil branou umělecký kovář Syka z Němčic (10. 9.). Dne 21. září odpoledne požehnal nové části hřbitova P. Karel Chylík.

Dne 21. 10. se ze zdravotního střeška (čp. 28) odstěhovala do objektu Zemspolu zubní ordinace MUDr. Semrádové.

Koncem října začala výstavba sedmi pečovatelských bytů v prostoru mezi bytovkami a základní školou.

2009

Dne 29. května se uskutečnila ko-

laudace stavby sedmi pečovatelských bytů v čp. 259. K slavnostnímu otevření došlo 26. června.

Dne 9. září se na kaplance uskutečnilo první setkání Klubu aktivních seniorů (KLAS).

Dne 19. září se uskutečnil první ročník Sloupského medového jarmarku. Ve stejný den se v 19 hodin otevřela v kaplance výstava k 250. výročí otevření této barokní budovy.

Dne 5. listopadu byly do majetku obce předány malá vodní nádrž a cesta na Lukách.

Dne 2. prosince za účasti dohledu Státního fondu životního prostředí došlo k vyhodnocení soutěže na stavbu ČOV. Ze šesti firem zvítězila nabídka firmy SKANSKA CZ a.s.

2010

Dne 17. března schválilo zastupitelstvo novou nájemní smlouvu se společností Energy a.s. na střechu budovy ZŠ za účelem zřízení fotovoltaické elektrárny.

Pro SDH zakoupena nová cisterna CAS 20 – S2R (Tatra 815), které se říká Karolína. Do Sloupa přivezena 14. července, cena 5 757 600 Kč.

Dne 30. listopadu byl zkolaudován nový vrt na Žďárné. Celkové náklady vrtu a jeho propojení s vodojemem do-

sáhly výše 422 000 Kč, přípojka přišla na 349 000 Kč.

2011

Dne 3. července se konal 30. ročník Sloupské lesní patnáctky, kterého se zúčastnilo celkem 29 běžkyň a běžců v šesti kategoriích. V kategorii Muži C (50 - 59 let) zvítězil domácí borec Pavel Svoboda (1:02:18).

Založení obveselovacího tělesa Sigma Pumpa.

2012

Dne 3. května uvedli novou čističku do zkušebního provozu.

Dne 29. června Ing. Stanislav Juránek slavnostně otevřel druhý šestibytový pečovatelský dům. Hodnota díla 7 034 582 Kč.

V průběhu letní odstávky opraven bazén v ZŠ.

Dne 5. října ukončena oprava ZŠ. Nová zateplená fasáda a okna přišly na 20 424 730,92 Kč.

Dne 26. října slavnostně otevřena nová čistírna odpadních vod. Hodnota díla 135 954 125 Kč.

2013

Dne 16. března se hrál na zimním stadionu v Blansku hokejový turnaj veteránů. Sloupští nakonec zvítězili, když postupně porazili Adamov 2:1, Blan-

sko 3:0 a ve finále Boskovice 2:0.

2014

Dne 10. března začala předáním staveniště firmě Firesta- Fišer z Brna stavba mostu u bývalého mlýna čp. 24. Hotový most firma předala 4. června.

Na jaře vznikl Tenis Bambini Sloup, do kterého se přihlásilo šest dětí.

V neděli 8. června se v našich jeskyních konal koncert pěveckého sboru Lumír. V programu zaznělo mimo jiné: Kačenka divoká od Leoše Janáčka, Cyklus V přírodě od Antonína Dvořáka nebo od anonyma V Strachotíně hájku.

Dne 20. září se konal 50. ročník Běhu Moravským krasem, kterého se zúčastnilo celkem 54 běžkyň a běžců. Nejrychlejším z mužů byl Míř Robert z VSK Univerzita Brno (00:45:05), mezi ženami zvítězila Hynštová Marie z AK Drnovice (01:00:04). Za Sloup běžela Marcela Šindelková (01:09:07) a František Baláž (01:08:48).

Dne 10. 11. se uskutečnilo ustavující zasedání zastupitelstva městyse Sloup, na kterém byl zvolen starostou Ing. Martin Mikulášek a místostarostou Vladimír Čípek.

Dne 21. listopadu během konání večerní mše byla vykradena fara. Celková výše škody činila cca 60 000 Kč. Šetření Policie ČR pachatele neodhalilo, takže v březnu 2015 byl případ odložen.

2015

Hokejová sezóna 2014/2015 se stala dosud poslední.

Při Tříkrálové sbírce se ve Sloupě vybralo 31 351 Kč.

V březnu založen 14. skautský oddíl Úsvit. Při prvním oficiálním zápisu bylo 38 členů.

Ve čtvrtek 7. května v 19:30 hodin se na deset minut rozezněly zvony. Připomínaly tak 70. výročí konce 2. světové války.

V pátek 29. května se sloupský kostel počtvrté zapojil do akce Noc kostelů. Přišlo 260 lidí.

V průchodu nákupního střediska vytvořen odpočinkový koutek.

Dne 3. září vydán kolaudační souhlas na stavbu. Šlo o zateplení KD. Náklady činily 3 571 243 Kč.

2016

Dne 5. ledna byla zahájena rekonstrukce vodojemu na Žďárné (dokončena v březnu), kterou provedla Vodárenská akciová společnost, a.s., divize Boskovice. Celkové náklady činily 1 324 408 Kč. Denní spotřeba vody byla kolem 105 m³.

V dubnu získal sloupský kostel první místo v soutěži „Nejlépe opravená památka JMK“.

Od tohoto roku máme v obci novou autobusovou zastávku na náměstí, altánek u kempu na Žďárné, začala stavba tenisových kurtů v areálu koupaliště a asfaltovala se ulice v lokalitě Sloup-sever (650 138 Kč).

Pro místní jednotku JSDH Sloup byl zakoupen dopravní automobil Ford Transít kombi (880 534 Kč) a nové vybavení za 130 000 Kč.

2017

Dne 4. dubna začala sloupská obecní knihovna půjčovat nové knihy v místnosti místní základní školy, když před tím byla umístěna v místnosti bývalé školky v čp. 1.

Ke dni 4. září chodilo do sloupské základní školy 374 žáků.

V srpnu osadili u hasičské zbrojnice nová garážová vrata v ceně 103 118 Kč a „U Pelegrýna“ umístili novou autobusovou zastávku.

Na konci prázdnin byl slavnostně otevřen tenisový areál na koupališti.

2018

V rámci Tříkrálové sbírky se 6. ledna vybralo 30 682 korun.

Dne 28. října bylo slavnostně požehnáno nové kolumbárium na místním hřbitově, odhalena pamětní deska obětem první světové války a v rámci oslav 100. výročí vzniku Českosloven-

ska vysazena lípa z východní strany kulturního domu.

Dne 1. listopadu pokácen smrk u Druhého mostu na Lukách. Tím zanikl pomístní název „U smrku“.

2019

Při Tříkrálové sbírce 5. ledna se ve Sloupě vybralo 32 573 Kč.

Na kluzišti u skal se 30. ledna odehrálo hokejové utkání mezi TJ Sokol Sloup a Černou Horou, který skončil vítězstvím hostů 8:4.

Na budově Úřadu městysu Sloup vyměnila firma RI Okna a.s. okna a dveře. Realizace stála 963 418 Kč.

Dne 15. června oslavila místní TJ 100 let od založení. Oslavy trochu kalila skutečnost, že fotbalisté sestoupili z Okresního přeboru (hráli ho pravidelně od roku 2006) do III. třídy.

Dne 16. července byla skřývkou zeminy zahájena výstavba Penziónu u silnice na Němčice. Dne 31. července se betonovala základová deska.

Dne 22. července se po rekonstrukci vrátil zpět na hřbitov hlavní kříž (odvezen 12. prosince 2018). Obecní úřad na tuto opravu přispěl částkou 80 000 Kč.

S koncem roku došlo k uzavření ordinace dětské lékařky MUDr. Pořízkové.

2020

Pouť o Květném pátku byla zrušena, odsloužena byla jen jedna bohoslužba s vyloučením veřejnosti přenášena přes internet kvůli pandemii Covid - 19.

V průběhu léta začala výstavba domů v lokalitě u koupaliště.

V listopadu začala v čp. 166 fungovat Zásilkovna.

45. ročník Silvestrovského běhu nesl přívlastek „covidový“ (stejně jako ročník následující). To samozřejmě silně ovlivnilo účast i podmínky běhu. Každý z osmi běžkyň a běžců absolvoval trať samostatně během dne a z nahlášených výsledků vyšlo, že vítězem běhu na dvě kola se stal Jan Prosr (12:12), na jedno kolo Kryštof Sychra (6:29) a Lidový běh vyhrál Oskar Novák (bez měřeného času).

2021

Hned v prvním čtvrtletí začala modernizace tělocvičny v základní škole - nová palubová podlaha BOEN Singleflex Olympia na pružném roštu, výměna radiátorů, kompletní výmalba, doplnění osvětlení, výměna obložení z koberců, nátěr náradí a montáž nového obložení (krytů) radiátorů. Rekonstrukce vyšla na cca 1,9 milionu Kč.

V dubnu dostaly obecní webové stránky novou grafickou podobu.

Vybudován chodník k jeskyním (za 2,8 mil. Kč) a opraven chodník k Zemspolu (cca 815 000 Kč).

V říjnu začala oprava komunikace před ZŠ a kolem kulturního domu.

2022

Dva velké požáry. První 21. března, kdy hořelo vlevo za „Vysokým hůvzem“ na Lukách, druhý 24. června ve stráni mezi Bukovinami a cestou na Žďárné.

K datu 18. července mělo ve Sloupě pobytové oprávnění 50 osob z Ukrajiny (podíl 5,14 %).

Prameny: *obecní kroniky, farní kronika, školní kronika, obecní zpravodaj Hřebenáč, farní zpravodaj Brána, archiválie ze SOKA v Blansku, archiv autora, dokumenty z pozůstalosti Jana Klimeše, deník Karla Hasoně z čp. 57, kniha: Karel Valoch a kol. - Kůlna historie a význam jeskyně, kniha: Jan Klimeš, Miloslav Kuběna, Ing. Josef Mikulášek – Sloup v Moravském krasu, dobový tisk.*

Text: Miloslav Kuběna

Foto: archiv autora

Textová korektura: www.opravidlo.cz

Grafické zpracování

a sazba: Ing. Petr Bouda

DATUM	UDÁLOST

Košíková u skal

Náměstí - asi roku 1973

Silniční váha u čp. 53

Výstavba benzinky zahájena v říjnu 1976